NOV 4 1920

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל

א צייטונג וועלכע גיט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY Astor, Lenox and Tilden Foundations

VOLUME VII No 2819 Toronto, Monday November 1 1920 כ׳ חשון פרשה חיי שרה תרפא. טאראנטא, מאנטאג דער 1־טער נאוועמבער, 1920 PRICE THREE CENTS

גענעראל זוראנגעל׳ס ארמיי באלד צושמעטערט

אלע כחות פון דער באלשעוויסטישער ארמיי אנגעווענדעט געגען גענעראל זוראנגעל

באלשעוויקעס זענען אריבער דעם דניפער אין עטליכע פלעצער. — ריזיגע צאל באלשעוויסטישע קאזאלעריע פארטרייבען דעם שונא. — צעהנדויזענד טויזענטער געפאנגענע. — ליידען אומגעהויערע מפלות. — גענעראל סעמענאוו גיט אנגעגען. — גענפאנגען. — דאס גאנצע סיביריש פאלק קעמפט געגען די אנטי־באלשעוויקעס.

סעוואסטאפאל, אקטאבער, 31.

די ערווארטעטע אפענסיוו פון דער מאוויטען ארמיי געגען גענעראל וראנגעל מיט זיינע אנטי־באלשעוויסטישע מאראנגעל מיט זיך אנגעפאנגען מיט דער פולסטער קראפט וואס די באלשעוויקעס באזיצען נאר, אין גענעראל וראנגעל איז געווען געצוואונגען אפצוטרעטען פון פיעלע פאזיציעס אנטשיפעניס דיב כדי צו מאנען רעטען זיין ארמיי פון פאלשטענדיגער פארניכטונג.

דאס איז צום ערשטען מאל וואס גענעראל וראנגעל האט דערזעהען אזוי פיעל באלשעוויסטישע מאראדטען. ער האט איינגעזעהען אז די אקטיציע וואס די מאוויטען ארמי׳ פארמאכט איז ווייט בעסער אין וויזואמער פון דער וואס זיינע מאראדטען האבען.

האט געמאכט אלע פארברייטונגען

גענעראל וראנגעל האט שוין מיט א ציט צריק איינגעזעהען זיין געפאהר אז ער האט אנגעהויבען מיט מאנען פארבייטונגען. נאך מיט א פאר טעג צו ריח האט ער אנגעהויבען אליין צו אנטלויפען פון א סך פאזיציעס כדי צו קאנצענטרירען זיין ארמיי אויף א הלעכערען פארן מיט דער האפנונג אנטלויפען צו קאנען בעסער ווידערשטעהען די באלשעוויסטישע אטאקע. אבער, ווי עס זעהט אויס האט אויך דאס נאר ניט געהאלפען.

אלע באקעמפען איהם

ניט נאר שטעהט איצט אין קאמף געגען דעם אנטי־באלשעוויסטישע ארמיי, נאר אפילו די גאנצע צווייטע באפעלקערונג האט זיך אויפגעהויבען אין געהיים קעמפען אויסצוראטען וראנגעל׳ס ארמיי.

א חיין דער ארמיי וואס האט זיך געפונען אויפ׳ן פולישען פראנט האט זיך צוזאמענגעקליבען א ריזיגע ארמיי אין סיביר אין אלע קעמפען געגען איהם.

די באלשעוויקעס האבען נעמאכט די ערשטע אטאקע אויף צווייערליי פראנטען. ביידע זענען געווען ערפאלגרייך. א גרויסע באלשעוויסטישע ארמיי אין אריבער דעם טייך דניעפער אין דער געגענט פון ניקאפאל אין האבען פארנומען די גאנצע געגענט פון ראקאווקא.

די רעניען פון גענעראל וראנגעל׳ס מאראדטען זענען שוין איצט אין א סך פרעצער צושמעטערט.

נאך אן אנטר־באלשעוויק האט זיין פסק

לאנדאן, אקטאבער 31.

א דראהטלאזע דעפעשע פון מאסקווא ברענגט א ידיעה דאס גענעראל סעמענאוו וועלכער האט געפיהרט א קאזאקען ארמיי מיט דער האפנונג אויפהעבען א מלחמה געגען די באלשעוויקעס איז געפאלען אין גרעוארען פון דער צווייטער באפרייונג, פליהענדיג מיט א קליין מאנשן פון רוסא.

מען האט איהם געפאנגען אויף דער מאקזווא סטאנציע.

מארגען דעם יום הדין אין די אמעריקאנער פרעזידענט וואהלען

ניו־יארק, אקטאבער 31.

טראצדעם וואס היינט איז געווען זונטאג דאך האבען די פיהרער פון גע־ערשע קעמפען אמעריקאנער אין די פרא־זידענט וואהלען, פארענדיגט זייער קעמפיין קאמף. כלומר נאוועראר הארדינג האט נאך איצט אנגעהויבען צו הארטען אין בוראד מאקמאנ. ביידע קאנדידאטען זענען זיי־כער מיט א זיג.

סענזאציע אז הארדינג שטאמט פון ניגערס

די לעצטע סענזאציע אין דעם קעמ־פיין איז געווען א קלאנג וואס די גענגער פון בענאמאר הארדינג האבען אויסגע־לאזען דאס אין זיין בלוט פליסט נעגערישע בלוט. עקס־פרעזידענט טעפט האט דאס אפגעלייקענט אין אן אינטיקען זיין צייטונג.

ווי אזוי פוילענס שותפים העלפען איהר

זשענעוא, אקטאבער, 31

א גרויסע צאהל רייפס מאשינען פון פוילישע רעגיערונג האט באשטעלט ביי אן איטאליענישער פירמא, וועלכע אר־נעקומען צוזאמען מיט די פריהער און דער צייט ווען זיי זענען געפלומען אי־בער די אלפען פון איטאליען נאך פרייען.

שווייצארישע געשפערטען האבען א נטערווזט א פאר פון די אריינגע־אפענע מאשינען אין זיי האבען אויסגע־פונען די מאטעריאלען און די ארבייט אין די מאשינען אין געווען פון עהמסטן פארט. מאנכע מאשינען זענען תחום גע־ווארען נאך א פאר שטונדען פריהער.

באשולדיגען די ארבייטער

עס ווערט ערקלערהרט אז די ארבייט־טער וואס האבען געגאנבען די מאשינען האבען דאס אומשטיג געטון. וואהרזיי זענען אבען געוואוסט אז די מאשינען ווערען געגאנבען מיט׳ן צוועק צו שיקען זיי גע־גען די באלשעוויקעס.

די איטאליענישע רעגיערונג האט מורא געהאט איבערצושיקען די מאשי־נען מיט דער אייזענבאהן וואהרס די אר־בייטער וואלטען זיך זיכער אפגעוואגט פון פיהרען זיי.

גענעצליכע סאנקציע פון אלייאירטע דער איינציגער אפהאלט זאגט פנחוס רוטענבערג

(ספעציעלע קוריעל צום „אידישען זשורנאל")

לאנדאן, אקטאבער 31, (א. ק. ב.) — אין א ספעציעלען אינטערוויו וואס אונזער א פארשטעהער האט געהאט מיט אינזעניר פנחס רוטענבערג פאר זיין אפפארהרען נאך פארסטינא האט דער הערטער ערקלערהרט אז זיינע ארט פרעגער וואס ער האט אויסגעארבייט פאר דער ארויאציע (באוואסערונג) פון ארץ ישראל זענען איצט בתוך אפהענגיג אן דער לעגאליזירונג׳ס הסכמה וואס די אליאירטע רעגיערונגען דארפען געבען.

האט גענוג געלט און מאשינעריע

רוטענבערג האט ערקלערהרט אז ער האט שוין דאס נויטיגע געלט וואס זיין אינטערנעהמונג דארף האבען. ער האט שוין, אויך אפילו איינגעקויפט די נויטיגע מאשינעריע. אלע פלעגער זענען אינטערעסירט געווארען פון דייטסע אינדשענירען עקספערטען און ארט תאבען גענעבען הסכמה אז זיי זענען פראקטיש און גוט. ער האט אויך בלויז אויף דעם מאמענט די נויטיגע געזעצליכע קאנצעסיעס זאלען געמאכט ווערען און בלויז ווערען אינטערעסירבען דיר אמנטראגטען.

וועגען דעם ווי אזוי ער האט געקראגען דאס גערט, האט רוטענבערג גע־זאגט אז אין דיעזער אינטערנעהמונג זענען פאראינטערעסירט די גרעסטע אידישע פארשטעהער פון אייראפא און זיי גאראנטירט די גאנצע פינאנציעלע הצטרכות׳ן.

רוטענבערג האט אויך געזאגט אז ער דענקט זיך גליך צו נעהמען צו דער ארבייט. אינטערנעשענאל דיי יומות הנשמים, וועט ער דערווייל איינ־ריכטען ערקענטניש־סטאנציעס אין ירושלים און יפו, אין שפעטער ווערען די סטאנציעס פיעל עכסטענזיוער ווערען. די ארבייט וועט זיך אבער ערשט אנפאנגען אין פיעלן שאונג ארום פרוהיגג צייט.

ארבייט וועט קיין אפהאלט ניט זיין

אינזער פארשטעהער האט געשטעלט די פראגע ווי אזוי מען נעה־מען די נויטיגע ארבייטער? אבער רוטענבערג האט געזאגט אז די דאזיגע פראב־לעמע איז פאלשטענדיג געלייזט. ער האט געזאגט אז די אידישע ארבייטער האב־בען שוין אויסגעזייגט ביים ביגען די וועגען אין טבריה, דאס זיי זענען פעהיג און פארלעסליך אכצופטהרען די גאנצע ארבייט.

שיע ארבייטער׳ קאאפעראטיוען אפענמאכט קאנטראקטען און איבערגעגעבען גאנצע טיילען פון דער ארבייט. אראבישע ארבייטער האבען אויך אזוי געטון. די אידישע ארבייטער האבען געגומען דעם זעלבען פון ווי די אראבישע און דאך האבען די אידען פארהיענט דריי מאל אזוי פיעל. פשיט דערפאר וויל זיי האבען געמאכט דריי מאל אזוי פיעל ארבייט.

רוטענבערג האט צום לעצט אויך געזאגט דאס ער ערווארטעט אויך די שטייער פון די אמעריקאנער אידען און צוליעב דעם וועט ער באזוכען אמעריקא אין אנפאנג פון 1921.

גרויסער סכסוך איבר די גרענעצען

לאנדאן, אקטאבער, 31. (א. ק. ב.) — פון ביבערע קוועלען דערלייסט מען זיך דאס צווישען פראנקרייך און עגיפטען עגהט אן א גרויסער סכסוך וועגען די גרענעצען פון פאלעסטינא. לאוט דזשארדזש אין שטארק גענען פראנקרייכ׳ס גרענ־נעיען אפארטיגונגען. די צווינסטישע פארשטעהער פיהרען אונטערהאנדלונגען וועגען אויסבעסערען די באדינגונגען פון מאנדאט.

דער ניו־יארק קארעספאנדענט פון דער „דיילי טעלעגראף" טעלעגראפירט אז אין די פינאנציעלע קרייזען זענען פארטיי געווארען אלע אראנזשמענטס וועגען א צעהן מיליאן דאלארדזיגער הלואה פאר דער פאלעסטינער רעגיערונג. די הלואה וועט ארויסגעלאזען ווערען זאנטאג. די קאנדיציעס זענען: זיבען פראצענט אין אויף 35 יאהר

וואהרזיי דזשאבאטינסקי האט אונטערגענומען די פיהרערשאפט פון׳ם קרן היסוד פראבאנאנדא און ער וועט ארומפאהרען איבער גאנץ אייראפא. ער וועט באזוכען אמעריקא אין אנפאנג פון יאהר 1921.

„פאסט" וועט דרוקען די גענגערישע מיינונג פון א אידישער פאלעסטינא

די הייגע „פאסט" האט אנאנסירט דאס זי וועט אין ניבען אנפאנגען דרוקען א סעריע ארטיקלען צו באווייזען אז די מוסולמאנער, קריסטען און אראבער זענען גרייט ניט צו דערלאזען די ראלזוירינג פון׳ם ציוניזם.

די חויפט קוואטיר פון׳ם נאציאנאל פאנד האט אנאנסירט אז אין די לעצטע 9 חדשים אין נעזאמערט געווארען א האלבער מיליאן דאלאר.

אידישער פארשטעהער לייקענט פאגראם באריכטען פון קאמענעז

לאנדאן, אקטאבער, 31. (א. ק. ב.) — א ידיעה פון ווארשא מעלדעט אז דארטען איז אנגעקומען דער אידישער אדוואקאט שווארצער פון קאמענעז און ער גיט איבער אז דארטען איז קיין פאגראם ניט פארגעקומען. ער דערצעהלט אז מיטגליעדער פון די צעהן צעהן אינטערנירט געווארען אין דאמסהאוא נעבען קראנא פאר זייערע ציוניסטישע טעטיגקייטען.

א דערקלערונג פון אוקראינישע אידען זוכט אויסציאווייזען אז עס זאל געשיקט ווערען אן אנגלאאמעריקאנישע קאמיסיע צו אינטערוזוכען די אידישע לאגע אין אוקראינע.

א ידיעה פון קאנסטאנטינאפאל מעלדעט אז היינט קומען דארטען פאר די וואהלען ביי דער אלטישער קהלה.

קעמעל פאשא טרייבט אידען

פון קאנסטאנטינאפאל קומט א ידיעה דאס די אידען אנטלויפען פאר דעם חיל פון קעמעל פאשא. דעם פיהרער פון די טערקישע נאציאנאליסטען פון מאזיר, האבען זיי אויסגעטרויבען 120 אידען. זיי זענען אלע אנטלאפען נאך סימרנא. פון אדאנאזאר זענען 180 אידען אנטלאפען נאך איזמירט. איבערהאר דזעדיג זייער גאנצען פארמעגען. די גריכישע רעגיערונג האט זיי אויפגענומען מיט גרויס פרייגדשאפט, און זיי געהאלפען באזעצען זיך ציימוויליל. די דזשוינט דיסטריביוציאן האט געשיקט דרייסיג טויזענט דאלאר דורך איהר פארשטעהער אהרן בדזזלי פאר די אלע נייטיגע בדזזלי.

מעקסוויני באערדיגט קיינע אומרוהען

קארק, אקטאבער 31.

אונטער א שווערער מיליטערישער וואך מיט מיטל־ווייז ביישטען אין טענגס איז באערדיגט געווארען דער קערפער פון הונגער סטרייקער מעיאר מעקסווינעי. א סך מענשען זענען געווען ביי דער ליק, אבער עס זענען ניט פארגעקומען קיין אומרוהען.

וויכטיגע מעלדונג פון ווארשעווער אפיס פון דזשאינט דיסטריביושאן קאמיטע

(ספעציעל צום „אידישען זשורנאל.")

ניו־יארק, אקטאבער, 30.

פון ווארשעווער אפיס האט די דזשאינט דיסטריביושאן קאמיטע גע־קראגען פארגענדע מעלדונג:

דער אמעריקאנער מיניסטער אין פוילען מר. הון גיבסאן האט געצייגען אן ווערטיגע אויפרעכטקאמיט פון דעם פאלק, אז ער ווערט שטארק פארלאס־טיט פון די פארטרעטע פון די פאר־שיעדענע לאנדסמאנשאפטען אין אמע־ריקא. וועלכע קומען אין א באריטעט דער צאהל צו עטלעכע מיליאנען דאלאר, אויף דעם פאלק, אז ער ווערט שטארק פארלאס־טיט פון די אידישע קהלות דא דו ערלעדיג, אזעמערט. די דאזיגע פערזאנען — ער־ערלעהרט מר. גיבסאן — געפינען מערהיים מעגס ניט פאר נויטיג צו בעגאנגען זיך מיט די ערשטרעטע ערלעכיגייטען אין פאר פיעלען פון דער פוילישער רעגיערונג, אין די רעגיערונגס־בעאמטע אויסען נישט וואס צו טון מיט זיי, ווען מען טרעפט זיי אין פארשיעדענע געגענדען פון לאנד. אינגאנצען אזעמערט, זענען די לעצטע צייט געטראפען געווארען אין קריעגס־ראיאן מיט גרויסע סומען געלד אין די אידישע פארשטעהער פון

פראנצויזישער פרעמיער ווארענט פוי־לען אפצושטעלען אידישע רדיפות

(ספעציעלע קוריעל צום „אידישען זשורנאל.")

פאריז, אקטאבער, 31, (א. ק. ב.) — פון זעהר פארלעסליכע קרייזען איז דא ארויסגעקומען די ידיעה דאס פרעזידענט מיללעראן האט געגעבען א גאנץ ערלע־טע ווארטונג צו דער פוילישער רעגיערונג אפצושטעלען די רדיפות אויף אידען.

די ידיעה זאגט אז די דאזיגע האנדלונג פון פרעזידענט מיללעראן איז גע־ווען דער רעזולטאט פון א נחום פאלאאזאן האט פון איהם געהאלטען. באלד נאך דער אנטערהרונג האט דער פרעזידענט געהאלטען הויפן צו זיך דעם פוילישען אמבאסאדאר אין זיי האבען א לאנגע צייט דיסקוטירט וועגען דער ערענסטער לאגע פון די אידען אין פוילען. דער פרעזידענט האט זעהר ערנסט אנגעדייטעט אז פראנקרייך איז ניט אין דער לאגע צו פארשווייגען די פארפאל־גונגען וואס די אידען אויסצושטעהן אין פוילען. דער פוילישער אמבאס־סאדאר האט אין זעלבען טאג טעלעגראפירט נאך ווארשא דעם אינהאלט פון דעם גשפרעך מיט׳ן פרעזידענט.

טריעסטער אידען העלפען הלוצים

וויען, אקטאבער, 31, (א. ק. ב.) — פון טריעסט, די האפען־שטאדט ביים אדריאטישען ים קומט א צייטונג אז הארטען איז געגרינדעט געווארען אן אינזיל־לאנטען געזעטשאפט וואס זאל העלפען יענע אידען וואס פארהרען דורך יענעם האפען נאך פארעסטינא.

עס ווערט געזאגט אז אין פארלויף פון די לעצטע אכט חדשים זענען גע־שטיצט געווארען דריי טויזענט הלוצים וואס זענען דארטען דורכגעפאהרען. עס זענען געוואנדערט געווארען 65 טויזענט פינט.

בלבולים איך אידישע סטודענטען אין אינגארן

פון בודאפעסט ווערט געמאלדען אז איינציג דעפיטאטען האבען געמאכט אנפראגען אין פארלאמענט וועגען די רייאטען אין אונזיווערזיטעט אין דעם איבער־פאל אויף די אידישע סטודענטען. ביידרונג׳ס מיניסטער הארער האט געגעבען־פערטיגט די רדיפות ערקלערענדיג דאס די אידישע סטודענטען האבען געפטרא־שעט מיט הענגען די קריסטליכע סטודענטען אזוי שנעל זוי די אידען וועלען צוריק אריין אין מאכט.

רומעניש רבנים קאנפערענץ אין טשערנאוויץ

טשערנאוויץ, אקטאבער, 31, (א. ק. ב.) — דעם 1־טען נאוועמבער וועט ערעפענט ווערען א קאנפערענץ פון אלע רבנים פון גרויס־רומעניען. דער קאנפע־רענץ וועט געהאלטען ווערען אין בוקארעסט.

אלט זיכער מיט זיגען אין נארט איסט טאראנטא

דער קעמפיין אין דעם נארט איסט טאראנטא ביי־ערעקטאן איז לעצטע וואך געפיהרט געווארען מיט זעהר פיעל רעד בעדיגקייט אין ווערט פארגעזעצט נאך מיט מעהר ענערגיע אין די לעצטע פאר טעג. עס פעהלען אפשר די נעווענטליי כע וואהל־זודלעריין, אבער דערפאר אר־ביים יעדער מאנדידאט מיט אלע אברים ערוועהלט צו ווערען, און אלע זענען זי־כער אז זיי וועלען ערוועהלט ווערען מיט גרויסע מאיאריטעטען.

מיידזשאר קיפען פון דער ליבערא־לער פארטיי זאגט אז זיינגען א זיג איז לחלוטין קיין ספק ניט. איהם קימערט בלויז ווי גרויס זיין מאיאריטעט וועט זיין.

מיידזשער א. סי. לאיאס פון די קאנסערוואטיוען האט שוין אכילו אפגעשאצט אז זיין מאיאריטעט וועט זיין ארום צוויי טויזענט.

דער דריטער שטארקער קאנדידאט מר. דזשיימס הונטינג, וועלכער איז ארויס געשטעלט פון די נעווענטע סאלדאטען און זאגט אז ער האט אויך די שטיצע פון די ארבייטער איינוואוינער פון דיסטריקט האבען זיך אויס פון זיינע ביידע געגנער אין בלויז אויס גרויסע־מיטינגס־ווייל ער ניט אנרופען די באשטימטע צאהל פון זיין מאיאריטעט. דער „אינדיפענדענט" איז דערגיגיל נאך א גרויסער עניי אין שווייגט, אבער ווען עס וועט באמת זיינען וועט מען ערשט וויסען פון היינט אין א וואך ארום.

מיידזשער אלעקסאנדער אין דער ליבערא־לער פארטיי

מיידזשער אלעקסאנדער איז אין דער ליבערא־לער פארטיי אין אנטאריא אין דער לעצטער צייט אויפגעקומען אין א גרויסע פראמינענטע פאזיציע. ער האט אויפגעגעבען דעם אמט פון אדיטאר־גענעראל אין אנטאריא אין דער לעצטער צייט אין דער פארטיי אין אנטאריא אין דער לעצטער צייט אין דער פארטיי אין אנטאריא אין דער לעצטער צייט אין דער פארטיי